25. maaliskuuta 2021

P9_TA(2021)0106

Suuntaviivat vuoden 2022 talousarviota varten – Pääluokka III

Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. maaliskuuta 2021 vuoden 2022 talousarvion valmistelua koskevista yleisistä suuntaviivoista, pääluokka III – Komissio (2020/2265(BUI))

(2021/C 494/25)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 314 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

— ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ([1]), jäljempänä ”varainhoitoasetus”,

— ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 17. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 ([2]) (monivuotisesta rahoituskehyksestä annettu asetus), parlamentin, neuvoston ja komission tässä yhteydessä hyväksymät yhteiset julistukset ([3]) sekä asiaankuuluvat yksipuoliset julistukset ([4]),

— ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ([5]),

— ottaa huomioon Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta 14. joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 ([6]),

— ottaa huomioon Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi 14. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/2094 ([7]),

— ottaa huomioon yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi 16. joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 ([8]),

— ottaa huomioon Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2021 ([9]) sekä siihen liittyvät parlamentin, neuvoston ja komission yhteiset lausumat,

— ottaa huomioon hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) 8. lokakuuta 2018 antaman erityisraportin ilmaston lämpenemisestä 1,5 celsiusasteella,

— ottaa huomioon biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja käsittelevän Yhdistyneiden kansakuntien hallitustenvälisen tiede- ja politiikkafoorumin maailmanlaajuisen arviointiraportin biologisesta monimuotoisuudesta ja ekosysteemipalveluista,

---

([1]) EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.
([2]) EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11.
([3]) EUVL C 444 I, 22.12.2020.
([4]) Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 16. joulukuuta 2020 esityksestä neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta, Liite 2: Julistukset (Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0357).
([5]) EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.
([6]) EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1.
([7]) EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23.
([8]) EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1.
([9]) EUVL L 93, 17.3.2021, s. 1.

25. maaliskuuta 2021

— ottaa huomioon 8. kesäkuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät aiheesta ”Väestönkehityksen haasteet – tulevat toimet”,

— ottaa huomioon 25. syyskuuta 2015 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 70/1 kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmasta, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2016, (”Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”)

— ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja siitä 19. tammikuuta 2017 antamansa päätöslauselman ([10]),

— ottaa huomioon 15. tammikuuta 2020 antamansa päätöslauselman Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta ([11]),

— ottaa huomioon 16. helmikuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät vuoden 2022 talousarviota koskevista suuntaviivoista,

— ottaa huomioon 11. joulukuuta 2018 antamansa päätöslauselman aiheesta ”Schengenin säännöstön täysimääräinen soveltaminen Bulgariassa ja Romaniassa: tarkastusten poistaminen sisäisiltä maa-, meri- ja ilmarajoilta” ([12]),

— ottaa huomioon komission tiedonannon 19. maaliskuuta 2020 aiheesta ”Tilapäiset puitteet valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa” (C(2020)1863),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 93 artiklan,

— ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan sekä kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan lausunnot,

— ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan kannan tarkistuksina,

— ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, talousarvion valvontavaliokunnan, ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan, sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan, perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan kirjeet,

— ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A9-0046/2021),

Takaisin oikeille raiteille: vuoden 2022 talousarvio covid-19-kriisistä elpymistä varten

1. ottaa huomioon erityisen epävarmat talousnäkymät, joiden ei odoteta elpyvän pandemiaa edeltävälle tasolle vuonna 2022, ja välttämättömän tarpeen elpyä nopeasti, oikeudenmukaisesti ja osallistavasti covid-19-pandemian aiheuttamista taloudellisista, sosiaalisista ja työllisyyteen liittyvistä vahingoista ja toteaa, että unionin talousarvion varainhoitovuodeksi 2022 olisi oltava entistäkin keskeisemmässä roolissa pyrittäessä varmistamaan myönteinen ja tuntuva vaikutus kansalaisten elämään, edistämään Euroopan taloutta, houkuttelemaan kestäviä investointeja, tukemaan työpaikkojen säilyttämistä ja laadukkaiden työpaikkojen luomista kaikkialla unionissa sekä vastaamaan ilmastonmuutoksen ja digitaalisen siirtymän haasteisiin ja unionin entistä kunnianhimoisempiin vuodeksi 2030 asetettuihin ilmastotavoitteisiin ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä ja helpottamaan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen, koulutukseen liittyvän sekä sukupolvien ja sukupuolten välisen eriarvoisuuden vähentämistä;

2. aikoo siksi laatia eteenpäin suuntautuvan, elpymisprosessin kannalta tärkeän talousarvion, jonka avulla unioni voi vauhdittaa investointeja ja torjua työttömyyttä, edistää digitaalista ja vihreää siirtymää, keskittyä Euroopan terveysunioniin ja edistää osallistavaa, nuoriin keskittyvää elpymistä sekä varmistaa turvallisen ja vauraan elinympäristön EU:n kansalaisille; pitää näitä painopisteitä olennaisen tärkeinä elpymisen jatkamiseksi ja perustan luomiseksi kestävämmälle unionille Pariisin sopimuksen mukaisesti;

([10]) EUVL C 242, 10.7.2018, s. 24.
([11]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0005.
([12]) EUVL C 388, 13.11.2020, s. 18.

25. maaliskuuta 2021

Elinvoimainen talous investointien lisäämiseksi ja työttömyyden torjumiseksi

3. palauttaa mieliin, että pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) muodostavat Euroopan talouden selkärangan, niiden osuus jäsenvaltioiden kaikista yrityksistä on lähes 99 prosenttia ja ne tarjoavat noin kolme neljäsosaa kaikista työpaikoista; painottaa, että pk-yritykset myötävaikuttavat merkittävästi työpaikkojen ja talouskasvun luomiseen sekä vakauden ylläpitämiseen; on huolissaan kriisin vakavista ja pitkäaikaisista seurauksista pk-yrityksille ja aikoo varmistaa niille riittävän rahoituksen EU:n eri ohjelmista;

4. painottaa tässä yhteydessä asianmukaisilla määrärahoilla varustetun sisämarkkinaohjelman merkitystä, jotta voidaan parantaa kilpailukykyä, edistää yrittäjyyttä, parantaa markkinoillepääsyä ja tukea tuloksellisesti pieniä yrityksiä kehittämällä myös digitaalisia ja yrittäjyyteen liittyviä taitoja; korostaa myös InvestEU-ohjelman mahdollisuuksia, sillä sen avulla voidaan saada käyttöön kestäviä, innovatiivisia ja sosiaalisia investointeja ja tarjota pääomatukea kriisin koettelemille pk-yrityksille; toteaa, että on tarpeen luoda pikaisesti pk-yrityksille myönteinen liiketoimintaympäristö ja tukea pk-yritysten klustereita ja verkostoja sekä vähentää yrityksille aiheutuvia hallinnollisia rasitteita; korostaa erityisesti tarvetta tukea EU-tason aloitteita, joilla pyritään helpottamaan uusien startup-yritysten perustamista ja parantamaan niiden rahoituksen saantia keinona edistää innovointia, työpaikkojen luomista ja nuorten yrittäjyyttä;

5. tähdentää, että on edelleen tarpeen lisätä huomattavasti investointeja tutkimukseen, kehitykseen ja innovointiin, jotta EU voi olla liikkeellepaneva voima Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja digitaalisen siirtymän toteuttamisessa; painottaa tässä yhteydessä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja eritoten Euroopan tutkimusneuvoston erityisiä ansioita; pitää olennaisen tärkeänä, että pk-yrityksille, startup-yrityksille ja yliopistoille tarjotaan riittävää ja räätälöityä tukea tutkimukseen ja innovointiin, jotta ne voivat olla aktiivisesti mukana näissä valtavissa haasteissa; korostaa tiedemaailman ja teollisuuden välisen yhteistyön edistämisen merkitystä; korostaa, että covid-19-pandemia on osoittanut selvästi lääkkeitä ja rokotteita koskevan eurooppalaisen tutkimuksen merkityksen keinona vahvistaa EU:n selviytymiskykyä terveyskriisin sattuessa;

6. korostaa, että unionin vastaukset covid-19-pandemiasta johtuviin haasteisiin edellyttävät nopeita ja kohdennettuja talousarviopäätöksiä; pyytää tässä yhteydessä, että vapautetut tutkimusmäärärahat, joiden määrä on yllättävän suuri, kohdennetaan kokonaisuudessaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohtaa täysimääräisesti noudattaen yhtenä keskeisistä keinoista, joilla voidaan neutralisoida uudet virusmuunnokset ja varautua samalla tuleviin uhkiin kansanterveyden suojelemiseksi ja ihmishenkien pelastamiseksi; korostaa, että vapautuneiden maksusitoumusten suurta määrää ei osattu ennakoida eikä niitä näin ollen sisällytetty monivuotisesta rahoituskehyksestä tehtyyn sopimukseen;

7. korostaa EU:n koheesiopolitiikan keskeistä merkitystä unionin ensisijaisena investointipolitiikkana ja kestävän ja osallistavan elpymisen yhtenä kulmakivenä ja painottaa sen tarjoamaa ainutlaatuista eurooppalaista lisäarvoa ja sen panosta EU:n ja sen jäsenvaltioiden ja alueiden yleiseen sopusointuiseen kehitykseen; korostaa erityisesti sen mahdollisuuksia edistää talouskasvua ja luoda lisää laadukkaita työpaikkoja, jotka ovat keskeisessä asemassa elpymisprosessissa; korostaa, että se on tärkeä pyrittäessä saavuttamaan EU:n strategiset tavoitteet, kuten taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus ja lähentyminen jäsenvaltioiden välillä ja jäsenvaltioissa, oikeudenmukainen siirtymä, laadukas työllisyys, kilpailukykyinen, sosiaalinen ja vihreä talous ja kiertotalous sekä innovointi, ja lisäksi se on oikeudenmukaisen, osallistavan ja kestävän unionin liikkeellepaneva voima;

8. toteaa, että meneillään olevan kriisin aikana tehdyn valtiontukisääntöjä koskevan poikkeuksen pidentämisellä on pitkän aikavälin vaikutuksia sisämarkkinoihin sellaisten jäsenvaltioiden osalta, joiden julkiset varat ja finanssipoliittiset toimintamahdollisuudet ovat rajalliset; korostaa, että EU:n talousarviolla on keskeinen rooli sen varmistamisessa, että jäsenvaltiot ja EU tekevät tiivistä yhteistyötä pandemian sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi ja samalla konkreettisten ratkaisujen löytämiseksi tasapuolisten toimintaedellytysten säilyttämiseen sisämarkkinoilla sekä taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseen EU:n eri alueiden välillä;

9. korostaa, että yhteinen maatalouspolitiikka (YMP) ja yhteinen kalastuspolitiikka (YKP) ovat Euroopan yhdentymisen kulmakiviä, joilla pyritään varmistamaan eurooppalaisten turvallinen, edullinen ja laadukas elintarvikehuolto ja elintarvikeomavaraisuus, maatalousmarkkinoiden moitteeton toiminta, maaseutualueiden kestävä kehitys ja viljelijöiden sukupolvenvaihdokset; muistuttaa, että näillä politiikoilla on keskeinen rooli viljelijöiden ja kalastajien vakaiden ja hyväksyttävällä tasolla olevien tulojen varmistamisessa erityisesti nykyisessä vaikeassa tilanteessa; pyytää kiinnittämään erityistä huomiota pienimuotoiseen maatalouteen, nuoriin viljelijöihin ja pieniin kalastusyrityksiin ja säilyttämään vakaan ja turvallisen elintarvikeketjun Euroopan kansalaisille; huomauttaa, että covid-19-epidemia ja muut kriisit ovat koetelleet

25. maaliskuuta 2021

ankarasti monia maatalousaloja, ja kannattaa tarvittaessa kohdennettuja lisäyksiä markkinatukitoimenpiteitä koskeviin budjettikohtiin; muistuttaa, että näihin haasteisiin on vastattava samalla kun valmistellaan YMP:n uudistusta, jolla odotetaan olevan entistä merkittävämpi rooli Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa;

10. korostaa, että matkailualaa ja erityisesti majoitus-, ravitsemis- ja elämystoimialoja olisi elvytettävä, sillä niiden toiminta on supistunut erityisen voimakkaasti covid-19-pandemian seurauksena, ja että tällä on tuhoisa vaikutus alueisiin, jotka ovat erittäin riippuvaisia matkailusta; korostaa, että matkailuala on unionin talouden tärkeä pilari, joka työllistää merkittävän osan unionin työvoimasta, erityisesti pk-yrityksissä ja perheyrityksissä; odottaa, että asiaan liittyvillä EU-ohjelmilla, kuten elpymis- ja palautumistukivälineellä, aluepolitiikalla, Digitaalinen Eurooppa -ohjelmalla ja InvestEU-ohjelmalla, edistetään ratkaisevasti alan pitkän aikavälin kilpailukykyä ja kestävyyttä ja että tähän tarvittavat varat asetetaan saataville EU:n vuoden 2022 talousarviossa; toistaa olevansa pettynyt siihen, että parlamentin pyyntöön matkailulle omistetusta EU:n ohjelmasta ei vastattu;

11. korostaa kattavan eurooppalaisen avaruusstrategian tarvetta ja panee merkille EU:n avaruusohjelman lisäarvon; korostaa erityisesti, että unionin on edistettävä innovatiivisten ja kilpailukykyisten tuotantoketjun alku- (raskas avaruusteollisuus) ja loppupäähän (avaruusdataan perustuvat sovellukset) kuuluvien alojen kehittämistä; korostaa EU:n avaruusohjelmaviraston (EUSPA) tärkeää roolia ja tarvetta varmistaa, että sillä on riittävä rahoitus ja henkilöstö;

Digitaalisen ja vihreän siirtymän haasteeseen vastaaminen

12. korostaa covid-19-kriisin jouduttaneen kiireellistä tarvetta kuroa umpeen digitaalinen kuilu erityisesti toteuttamalla eurooppalainen koulutusalue ja panemalla täytäntöön digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma, jotta voidaan saavuttaa digitaalisia taitoja koskevat tavoitteet ja edistää osallistavaa oppimista sekä vauhdittaa Euroopan digitalisaatiota; korostaa, että on tärkeää varmistaa riittävä rahoitus ja EU:n ohjelmien väliset synergiat, jotta luodaan olosuhteet, jotka nopeuttavat läpimurtoteknologioiden ja innovaatioiden markkinoille saattamista ja antavat Euroopan taloudelle ja julkiselle sektorille mahdollisuuden olla digitaalisen siirtymän eturintamassa; pitää Digitaalinen Eurooppa -ohjelmaa olennaisen tärkeänä pyrittäessä parantamaan Euroopan kilpailukykyä globaalissa digitaalitaloudessa ja saavuttamaan teknologinen riippumattomuus; odottaa, että tällä ohjelmalla lisätään investointeja EU:n suurteholaskentaan, eettiseen tekoälyyn, 5G-teknologiaan ja kyberturvallisuuteen sekä edistyneen digitaalisen osaamisen edistämiseen koko taloudessa ja yhteiskunnassa; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota noudattamaan kriteerejä, joiden mukaan vähintään 20 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksesta olisi kohdennettava digitaaliseen siirtymään;

13. korostaa EU:n talousarvion keskeistä roolia, kun varmistetaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, biodiversiteettistrategia mukaan lukien, menestyksekäs täytäntöönpano ja vahingon välttämistä koskevan periaatteen soveltaminen, sillä talousarvio edistää jäsenvaltioiden taloudellista ja sosiaalista elpymistä koronaviruskriisistä muuntamalla vihreät haasteet investoinneiksi ja rakenneuudistusmahdollisuuksiksi ja helpottaa oikeudenmukaista siirtymää kestävämpään, osallistavampaan ja palautumiskykyisempään talouteen; muistuttaa, että tämä siirtymä edellyttää merkittävää rakennemuutosta ja että kaikki jäsenvaltiot, alueet ja kaupungit eivät aloita siirtymää tasavertaisista lähtökohdista eikä niillä ole samoja valmiuksia käsitellä sitä; korostaa erityisesti tarvetta varmistaa, että uutta kasvustrategiaa tuetaan riittävin resurssein, elpymisrahastot ja oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi mukaan lukien, jotta unioni voi täyttää sitoumuksensa ja samalla varmistaa, ettei ketään jätetä jälkeen, ja aikoo seurata tiiviisti strategian täytäntöönpanoa vuoden 2022 talousarvion yhteydessä; korostaa tässä yhteydessä, että investoinnit energiatehokkuuteen, kiertotalouteen, kestävään ja kohtuuhintaiseen älykkääseen liikkuvuuteen sekä nykyaikaiseen ja häiriönsietokykyiseen EU:n infrastruktuuriin ovat keskeisiä tekijöitä kilpailukyvyn palauttamisessa, EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisessa ja EU:n strategisen riippumattomuuden vahvistamisessa sekä kestävien teollisuudenalojen edistämisessä; panee lisäksi merkille Verkkojen Eurooppa -välineen keskeisen roolin unionin ja kaikkien sen alueiden, myös syrjäisimpien alueiden, saarialueiden ja harvaan asuttujen alueiden, yhteenliitettävyydessä liikenne-, digitaali- ja energia-aloilla;

14. korostaa, että on tärkeää tukea ilmastotoimia ja ympäristönsuojelua tarjoamalla EU:n talousarviosta lisämäärärahoja asiaan liittyville ohjelmille ja välineille, erityisesti Life-ohjelmalle; korostaa lisäksi, että ilmastonäkökohtien valtavirtaistamisen hengessä toimia olisi tehostettava kaikilla toimintapolitiikan aloilla, jotta voidaan saavuttaa kokonaistavoite, jonka mukaan koko vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen ajan vähintään 30 prosenttia unionin talousarvion ja Euroopan unionin elpymisvälineen menojen kokonaismäärästä käytetään ilmastomenoihin; korostaa lisäksi tarvetta pyrkiä edelleen tavoitteeseen, jonka mukaisesti monivuotisen rahoituskehyksen vuotuisista menoista osoitetaan biodiversiteetti-

tavoitteisiin 7,5 prosenttia vuonna 2024 ja 10 prosenttia vuodesta 2026 alkaen; pyytää, että parlamentti otetaan täysimääräisesti mukaan näiden menojen entistä vankempien, avoimempien ja kattavampien täytäntöönpano- ja seurantamenetelmien kehittämiseen, ja odottaa mielenkiinnolla toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti järjestettäviä vuotuisia kuulemisia komission ja neuvoston kanssa;

15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan riittävän rahoituksen EU:n kestävyyttä edistävän kemikaalistrategian täytäntöönpanoa varten muun muassa edistämällä tutkimusta ja innovointia, joka koskee siirtymistä turvallisiksi ja kestäviksi suunniteltuihin kemikaaleihin, materiaaleihin ja tuotteisiin, sekä varmistamalla Euroopan kemikaalivirastolle (ECHA) riittävät ja kestävät resurssit myrkyttömiin materiaalikiertoihin perustuvan kiertotaloutta koskevan toimintasuunnitelman ja veden, ilman ja maaperän suojelemiseksi laaditun saasteettomuustoimintasuunnitelman täytäntöönpanoa varten;

Vahva Euroopan terveysunioni

16. vakuuttaa jälleen, että EU4Health-ohjelma on tärkeä ja tarjoaa mahdollisuuksia, sillä uudessa monivuotisessa rahoituskehyksessä siitä tuli suurin terveysalan ohjelma, jota EU:n talousarviosta on koskaan rahoitettu; odottaa, että synergioita vahvistetaan kaikkien EU:n ohjelmien, jotka osallistuvat EU:n terveydenhuoltojärjestelmien kapasiteetin sekä niiden kriisivalmiuden ja kriisien ennaltaehkäisyvalmiuksien vahvistamiseen, ja terveydenhuoltoalan lisäinvestointeja edistävien EU:n ohjelmien, kuten Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+), Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), Horisontti Eurooppa -ohjelma ja Digitaalinen Eurooppa, välillä; katsoo, että varastojen keräämisen olisi säilyttävä prioriteettina EU:n talousarviossa RescEU- ja EU4Health-ohjelmien kautta; korostaa EU:n pelastuspalvelumekanismin merkitystä sen varmistamisessa, että EU on paremmin valmistautunut kaikentyyppisiin luonnonkatastrofeihin, pandemioihin ja hätätilanteisiin ja kykenee vastaamaan niihin;

17. palauttaa mieliin, että covid-19-kriisi on kohdistanut jäsenvaltioiden terveydenhuoltojärjestelmiin ennennäkemätöntä painetta ja paljastanut puutteita rokotteiden ja muiden keskeisten lääkkeiden tuotantokapasiteetissa unionissa; korostaa näin ollen, että unioni tarvitsee solidaarisuutta ja kollektiivista vastuullisuutta, mikä johtaa terveysosaamisen lisääntymiseen ja konkreettisempiin toimiin kohti vahvempaa Euroopan terveysunionia; painottaa, että meneillään oleva kriisi on paljastanut tarpeen lisätä investointeja terveydenhuollon infrastruktuuriin ja osaamiseen ja myös tarpeen korjata aiemmista riittämättömistä investoinneista aiheutuneet puutteet; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille komission tiedonannon aiheesta ”HERA-Incubator” (COM(2021)0078), joka tarjoaa keinon parantaa covid-19-muunnosten tunnistamista, mukauttaa rokotteita, parantaa kliinisen tutkimuksen tehokkuutta, nopeuttaa sääntelyviranomaisten hyväksyntää ja laajentaa rokotetuotantoa; huomauttaa, että suuri osa tuotantokapasiteetista sijaitsee unionin ulkopuolella, mikä vaikeuttaa lääkkeiden toimittamista silloin, kun niitä tarvitaan, ja muodostaa Euroopan terveysunionin perustamiselle esteen, joka on poistettava; korostaa, että on tärkeää varata riittävästi rahoitusta, jotta voidaan tukea rokotteiden, vasta-aineiden ja muiden keskeisten lääkkeiden tuotantokapasiteetin lisäämistä jäsenvaltioissa ja varmistaa, että EU:n vuoden 2022 talousarvion avulla on mahdollista reagoida nopeasti hätätilanteessa;

18. pitää valitettavana, että 2,7 miljoonaa ihmistä sai syöpädiagnoosin EU:ssa vuonna 2020 ja että noin 1,3 miljoonaa ihmistä menehtyi syöpään; panee tyytyväisenä merkille EU:n syöväntorjuntasuunnitelman, joka on tärkeä pilari vahvempaa Euroopan terveysunionia varten; toteaa syöväntorjuntasuunnitelman mukaisesti, että on tarpeen vahvistaa ja tehostaa unionin lähestymistapaa syövän ehkäisyyn ja hoitoon; pyytää, että vuoden 2022 talousarvioon otetaan asianmukaiset määrärahat asiaankuuluville EU:n ohjelmille, kuten EU4Health-ohjelmalle ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman pilariin II kuuluvalle terveysklusterille ja Digitaalinen Eurooppa -ohjelmalle, uusien teknologioiden, tutkimuksen ja innovoinnin rahoittamiseksi osana unionin syöväntorjuntaa;

19. kiinnittää huomiota erityisesti Euroopan lääkeviraston (EMA) ja Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) ratkaisevaan rooliin käynnissä olevassa covid-19-pandemiassa; pyytää, että vuoden 2022 talousarvioon otetaan riittävät määrärahat, joiden avulla nämä tärkeät virastot voivat jatkaa työtään; odottaa mielenkiinnolla ehdotusta perustaa terveysuhkiin varautumisesta ja reagoimisesta vastaava EU:n viranomainen (HERA) varmistamaan tehokas ja koordinoitu varautumis- ja reagointivalmius tulevien terveyskriisien varalta; palauttaa mieliin tarpeen osoittaa HERAlle uusia määrärahoja sen varmistamiseksi, että se ei vaikuta kielteisesti olemassa oleviin ohjelmiin, toimintapolitiikkoihin eikä virastoihin, ja varmistaa vaikuttavat synergiat EMAn ja ECDC:n kanssa;

Osallistava elpyminen, jossa keskitytään nuoriin

20. korostaa, että aivan kuten vuoden 2008 finanssikriisin jälkimainingeissa myös covid-19-kriisin seuraukset koettelevat jälleen voimakkaasti erityisesti nuoria, sillä nuorisotyöttömyys lisääntyy ja koulutukseen ja mielenterveyteen kohdistuu kielteisiä vaikutuksia erityisesti työmarkkinoille tulevien nuorten kohdalla; korostaa siksi, että kaikki rahoitusmahdollisuudet on tutkittava täysimääräisesti, jotta voidaan onnistuneesti parantaa työmarkkinoille pääsemistä,

25. maaliskuuta 2021

erityisesti ammatillisen koulutuksen ja sosiaalista osallisuutta, työympäristöä ja sosiaaliturvaa parantavien toimenpiteiden avulla, myös vammaisten henkilöiden tapauksessa, ja parantaa nuorten perhe-elämää koskevia ja tulevaisuudennäkymiä ottaen huomioon työ- ja yksityiselämän tasapainosta annettu direktiivi;

21. korostaa, että unioni ei kykene kestävään elpymiseen ilman nuorisoaan koskevaa jäsenneltyä strategiaa; huomauttaa tässä yhteydessä, että on äärimmäisen tärkeää lisätä rahoitusta Erasmus+-ohjelman kaltaisille unionin ohjelmille, jotka ovat kiistatta onnistuneet laajentamaan koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia koko unionissa; korostaa, että Erasmus+ on unionin lippulaivaohjelma, jonka kansalaiset tuntevat hyvin ja joka on tuottanut konkreettisia tuloksia; korostaa tämän ohjelman mahdollisuuksia edistää huippuosaamista ja varmistaa nuorten mahdollisuudet innovointiin ja yrittäjyyteen tarjoamalla ohjausta ja koulutusta osallistavalla tavalla ja korostaa aikuiskoulutukseen liittyvien koulutus- ja liikkuvuustoimien tarvetta; pitää valitettavana covid-19-kriisin kielteisiä vaikutuksia Erasmus+-ohjelmaan, sillä kriisi on vähentänyt merkittävästi niiden määrää, jotka voivat osallistua ja hyötyä tästä kokemuksesta; korostaa tässä yhteydessä vuoden 2022 talousarvion merkitystä menetettyjen mahdollisuuksien korjaamisessa; kehottaa komissiota edistämään edelleen EU:n kansalaiskasvatusta ja kansalaistoimintaa; toistaa jäsenvaltioille esittämänsä kehotuksen osoittaa vähintään 10 prosenttia elpymis- ja palautumissuunnitelmiensa määrärahoista laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen;

22. korostaa, että on löydettävä kestäviä ja pitkän aikavälin ratkaisuja rakenteellisten väestöhaasteiden torjumiseksi menestyksekkäästi ja aivovuodon vähentämiseksi EU:n maaseutu- ja saarialueilla sekä syrjäisillä ja vähemmän kehittyneillä alueilla; tähdentää, että tarvitaan rahoitusta, jolla kohennetaan väestökadosta kärsivien alueiden tilannetta sosiaali- ja väestökehityspolitiikkaan tehtävien perheitä tukevien investointien avulla ja tarjotaan Euroopan ikääntyvälle väestölle asianmukaista tukea terveydenhuollon, liikkuvuuden ja julkisten palvelujen saatavuuden alalla; korostaa, että on perustettava asianmukaiset rakenteet, joiden avulla voidaan tutkia suuntauksia ja ehdottaa toimenpiteitä, joilla väestörakenteen muutokseen voidaan puuttua asianmukaisesti esimerkiksi lisäämällä tulevaisuudessa rakennerahastoihin jakomenetelmiä koskevia erityiskriteereitä;

23. painottaa, että covid-19-kriisin seuraukset ovat vaikuttaneet suhteettomasti naisiin; korostaa sukupuolinäkökohdat huomioon ottavan budjetoinnin täytäntöönpanon merkitystä sen varmistamiseksi, että naiset ja miehet hyötyvät yhdenvertaisesti julkisista menoista, kehottaa tässä yhteydessä komissiota nopeuttamaan tiiviissä yhteistyössä parlamentin kanssa sellaisen tehokkaan, avoimen ja kattavan menetelmän käyttöönottoa, jolla mitataan asiaankuuluvia sukupuolten tasa-arvoon liittyviä menoja toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti, jotta voidaan saavuttaa konkreettisia tuloksia vuoden 2022 talousarviossa ja jotta menetelmä voidaan ulottaa koskemaan kaikkia monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmia; kehottaa lisäksi panemaan pikaisesti täytäntöön sukupuolten tasa-arvoa koskevan EU:n strategian; painottaa sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien huolestuttavaa ja lisääntyvää heikentymistä ja kaikkien EU:n välineiden käyttöönoton merkitystä tämän tilanteen torjumiseksi; kehottaa osoittamaan lisäresursseja seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien suojelun, edistämisen ja yleisen saatavuuden tukemiseksi sekä naispuolisten ihmisoikeuksien puolustajien tukemiseksi;

24. korostaa, että elpymisprosessissa ei saa jättää ketään jälkeen ja että unionin ja jäsenvaltioiden on sen vuoksi torjuttava köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskiä; korostaa, että unionin vuoden 2022 talousarvion ja Euroopan unionin elpymisvälineen olisi edistettävä YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja toteutettava Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari tukemalla elinikäistä oppimista, vahvistamalla työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja takaamalla, että elintärkeät palvelut, kuten terveydenhuolto, liikkuvuus, riittävä ravitsemus ja kunnolliset asuinolot, ovat kaikkien saatavilla; korostaa tässä yhteydessä Euroopan sosiaalirahasto plussasta (ESR+) saatavaa lisäarvoa ja katsoo, että nuorisotakuun ja tulevan lapsitakuun täytäntöönpanoon olisi osoitettava riittävästi varoja yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin puitteissa; panee tyytyväisenä merkille, että seuraavan, Portossa pidettävän sosiaalialan huippukokouksen painopisteenä on Euroopan sosiaalinen ulottuvuus;

25. korostaa, että kulttuuriala ja luovat toimialat sekä kulttuurimatkailu ovat nyt ja jatkossa niiden alojen joukossa, joilla EU:ssa vallitsevan kriisin vaikutukset tuntuvat raskaimmin; kehottaa toteuttamaan lisätoimenpiteitä näillä aloilla ja lisäämään rahoitusta asiaan liittyville EU:n ohjelmille, erityisesti Luova Eurooppa -ohjelmalle; pitää myönteisenä luovaa ja tieteidenvälistä uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitetta;

Turvallisen ja vauraan elinympäristön varmistaminen Euroopan kansalaisille

26. katsoo, että talouskasvu ja vauraus, sisäinen turvallisuus, EU:n ulkorajojen suojelu, perusoikeudet, Schengen-alueen moitteeton toiminta ja EU:n sisäinen liikkumisvapaus liittyvät erottamattomasti toisiinsa ja hyödyttävät toisiaan vastavuoroisesti; korostaa, että Schengen-alueen yhdentymisen syventäminen asiantuntija-arvioiden pohjalta tarjoaisi unionin ulkorajoilla sijaitseville jäsenvaltioille paremmat taloudelliset mahdollisuudet rajaturvallisuuden ylläpitämiseen;

palauttaa mieliin, että Schengen-alue tuo siihen osallistuville valtioille taloudellisia hyötyjä; korostaa, että kaikki tekniset vaatimukset jo täyttävien ehdokasvaltioiden liittyminen Schengen-alueeseen voisi vauhdittaa EU:n taloutta; korostaa, että näiden jäsenvaltioiden liittyminen Schengen-alueeseen vahvistaisi EU:n talousarvion ja elpymisrahastojen vaikutusta ja nopeuttaisi suoraan talouden elpymistä; toistaa kehotuksensa Romanian, Bulgarian ja Kroatian nopeasta integroimisesta Schengen-alueeseen; korostaa, että on tärkeää, että EU investoi voimakkaasti sisäiseen turvallisuuteen tavoitteenaan tehostaa EU:n lainvalvontatoimia ja oikeudellista reagointia rajat ylittävän rikollisuuden uhkiin sekä edistää tietojenvaihtoa;

27. panee merkille, että monivuotisessa rahoituskehyksessä 2021–2027 myönnetään muuttoliike-, turvapaikka- ja kotouttamispolitiikkojen täytäntöönpanoa varten enemmän määrärahoja kuin aiempina vuosina; odottaa turvapaikka- ja maahanmuuttoasioiden säilyvän tärkeällä sijalla EU:n asialistalla; painottaa, että solidaarisuustoimet, kuten sisäisten siirtojen järjestelmä, uudelleensijoittaminen ja humanitaarinen maahanpääsy, ovat edelleen ratkaisevan tärkeitä odotettaessa Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän merkityksellistä uudistusta; painottaa tässä yhteydessä, että jäsenvaltiot tarvitsevat jatkossakin taloudellista tukea turvapaikkahakemusten vastaanottamiseen, rekisteröintiin ja käsittelyyn sekä palauttamis- ja siirtojärjestelmiin; kehottaa kohdentamaan enemmän rahoitusta laittoman muuttoliikkeen kauttakulku- ja lähtömaiden kanssa tehtävään koordinointiin ihmiskaupan ja ihmisten salakuljetuksen hillitsemiseksi ja lopettamiseksi; on erittäin huolissaan jatkuvista ihmishenkien menetyksistä Välimerellä ja katsoo, ettei vastuuta etsintä- ja pelastustoiminnasta voi jättää yksinomaan valtiosta riippumattomille toimijoille; toteaa lisäksi, että unionin ulkorajoilla sijaitsevat kolmannet maat, jotka joutuvat kohtaamaan EU:hun suuntautuvia muuttovirtoja, tarvitsevat myös jatkossa taloudellista tukea; korostaa Euroopan raja- ja merivartioviraston (Frontex) tärkeää roolia tässä suhteessa ja sen äskettäin laajennettua toimeksiantoa ja kehottaa osoittamaan Frontexille riittävästi rahoitusta, jotta se voi toimia kaikilla sen uuden toimeksiannon piiriin kuuluvilla vastuualoilla; pitää kiinni siitä, että ulkorajojen tehokkaassa valvonnassa on noudatettava unionin oikeutta ja kansainvälistä oikeutta ja erityisesti oikeutta turvapaikkaan ja palauttamiskiellon periaatetta, etenkin kun otetaan huomioon viimeaikaiset toistuvat väitteet mahdollisesta osallistumisesta käännytyksiin; muistuttaa siksi tarpeesta ottaa palvelukseen perusoikeusvastaavia asetuksen (EU) 2019/1896 ([13]) 110 artiklan mukaisesti, jotta voidaan tukea perusoikeuksien edistämistä osana Euroopan yhdennettyä rajaturvallisuutta; korostaa, että Frontexille osoitettujen talousarviomäärärahojen lisäämisen yhteydessä on lisättävä vastaavasti vastuuvelvollisuutta ja avoimuutta ja että määrärahojen ehtona on viraston sitoutuminen unionin lainsäädäntöön;

28. korostaa, että kaikille turvallisuuden, oikeuden, lainvalvonnan, perusoikeuksien, turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen ja rajaturvallisuuden alalla toimiville virastoille on annettava riittävästi rahoitusta, henkilöstöä ja henkilöstön koulutusta, jotta ne voivat hoitaa lisääntyneet tehtävänsä, ja pitää tärkeänä niiden välistä yhteistyötä, teknisten innovaatioiden ja mukautusten tarvetta sekä niiden keskeistä tehtävää jäsenvaltioiden välisen yhteistyön ja koordinoinnin vahvistamisessa; korostaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien EU:n laaja-alaisten tietojärjestelmien asianmukaisen täytäntöönpanon ja operatiivisen hallinnoinnin merkitystä;

29. kannattaa voimakkaasti sellaisten unionin toimien vahvistamista, joilla torjutaan kasvavia turvallisuusuhkia, kuten terrorismia, radikalisoitumista, väkivaltaisia ääriliikkeitä, salakuljetusta, ihmiskauppaa, huumekauppaa, kyberrikollisuutta sekä hybridiuhkia Euroopassa ja naapurimaissa ja kolmansista maista johdettuja disinformaatiokampanjoita eurooppalaisia demokratioita vastaan, sekä tällaisten ohjelmien parempaa koordinointia EU:n tasolla; muistuttaa, että viimeaikaiset terrori-iskut osoittavat, että oikeus- ja sisäasioiden alan tietojärjestelmien yhteentoimivuuden parantaminen on välttämätöntä unionin sisäisen turvallisuuden vahvistamiseksi; toteaa, että pandemia on johtanut uusiin rikollisiin haasteisiin; pitää näin ollen myönteisenä komission 24. heinäkuuta 2020 esittämää turvallisuusunionistrategiaa ja kehottaa myöntämään sen sisältämille toimintasuunnitelmille riittävän rahoituksen;

30. muistuttaa, että oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen on keskeinen ennakkoedellytys SEUT 317 artiklassa vahvistettujen moitteettoman varainhoidon periaatteiden noudattamiselle; pitää myönteisenä 1. tammikuuta 2021 voimaan tullutta oikeusvaltioasetusta, jossa vahvistetaan yleinen ehdollisuusjärjestelmä unionin talousarvion suojaamiseksi, ja on vahvasti sitoutunut varmistamaan sen täysimääräisen, välittömän ja moitteettoman täytäntöönpanon; kehottaa lisäämään huomattavasti näiden perusperiaatteiden suojeluun osoitettavaa rahoitusta; korostaa näin ollen hyvin varustellun ja riittävillä määrärahoilla ja riittävällä henkilöstöllä varustetun Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) merkitystä unionin talousarvioon kohdistuvien rikosten torjunnassa ja vaatii, että sen on kyettävä purkamaan vireillä olevien tapausten sumaa ja että sillä on oltava valmiudet tarkastella ja tutkia kaikkia uusia tapauksia;

([13]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1).

25. maaliskuuta 2021

31. korostaa, että eurooppalaisten arvojen ja kulttuurien edistämisellä on aktiivinen tehtävä demokratian, syrjimättömyyden ja sukupuolten tasa-arvon tukemisessa sekä disinformaation ja valeuutisten torjumisessa; ilmaisee huolensa oikeusvaltioperiaatteen, demokratian ja perusoikeuksien heikentymisestä joissakin jäsenvaltioissa ja korostaa, että lehdistön, tiedotusvälineiden ja taiteellisen vapauden tukemiseksi unionissa tarvitaan taloudellisia resursseja; korostaa, että uusi kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelma on strategisesti tärkeä vahvistettaessa Euroopan kansalaisuutta ja demokratiaa, tasa-arvoa ja oikeusvaltioperiaatetta EU:ssa sekä tuettaessa sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreja; muistuttaa myös, että oikeusalan ohjelmaan sisältyy erityinen tavoite, jonka tarkoituksena on tukea ja edistää oikeusalan koulutusta yhteisen oikeus-, tuomioistuin- ja oikeusvaltiokulttuurin edistämiseksi; vaatii, että näiden ohjelmien rahoitus käytetään tasaisesti koko monivuotisen rahoituskehyksen aikana, ja vaatii, että vuotuiset varat käytetään kokonaisuudessaan edellä mainittuihin erityistavoitteisiin; panee lisäksi tyytyväisenä merkille perusoikeusviraston jatkuvan, kattavan työn, joka koskee jäsenvaltioiden lainsäädäntöä ja käytäntöjä näillä aloilla; katsoo, että Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi on yksi välineistä, joilla voidaan vastata moniin demokraattisiin ja perusoikeuksiin liittyviin haasteisiin, ja pitää erittäin tärkeänä, että kaikilla tulevan konferenssin perustamiseen ja hallinnointiin osallistuvilla EU:n toimielimillä on asianmukaiset hallinnolliset talousarviot;

32. muistuttaa naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI) keskeisestä panoksesta muuttoliikkeen ja väestön pakkosiirtojen perimmäisiin syihin puuttumiseen sekä kestävän kehityksen, demokratian, poliittisten ja taloudellisten uudistusten, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien edistämiseen sekä vaaliprosessien tukemiseen; korostaa lisäksi Länsi-Balkanin aluetta koskevan laajentumispolitiikan strategista merkitystä; kehottaa tässä yhteydessä myöntämään lisärahoitusta Länsi-Balkanille ja itäisen ja eteläisen naapurialueen maille sekä YK:n Lähi-idässä olevien palestiinalaispakolaisten avustus- ja työelimelle (UNRWA) ja humanitaariseen apuun; korostaa EU:n vastuuta varmistaa, että sillä on riittävät resurssit puuttua covid-19-kriisin geopoliittisiin seurauksiin, varmistaa turvallinen ja vakaa globaali ympäristö ja osoittaa solidaarisuutta voimakkaasti kärsiviä kolmansia maita kohtaan ottamalla käyttöön EU:n ulkoisia rahoitusvälineitä, joilla autetaan näitä maita vahvistamaan terveydenhuoltojärjestelmiensä valmiuksia, mukaan lukien rokotteiden saatavuuden parantaminen, ja lieventämään kriisin sosioekonomisia vaikutuksia; korostaa, että on tärkeää kunnioittaa covid-19-rokotteiden jakelua koskevaa Covax-mekanismia, jotta varmistetaan rokotteiden tasapuolinen saatavuus kaikkein haavoittuvimmissa maissa; pitää lisäksi myönteisenä, että suoraa tukea annetaan EU:n naapurustolle ja erityisesti sen lähinaapurustolle;

33. palauttaa mieliin, että budjettinimikkeistön on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta budjettivallan käyttäjä voi hoitaa päätöksentekotehtävänsä tehokkaasti ja että parlamentti erityisesti voi täyttää kaikkia otsakkeita koskevat demokraattiset valvonta- ja tarkastustehtävänsä; korostaa siksi, että budjettinimikkeistössä on otettava täysimääräisesti ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa huomioon NDICI-asetusta koskeva sopimus; kehottaa komissiota tässä yhteydessä esittämään EU:n vuoden 2021 talousarvioon lisätalousarvioesityksen, jolla pannaan täytäntöön NDICI-asetusta koskevissa neuvotteluissa aikaansaatu sopimus viidestä erillisestä määrärahasta maantieteellisille ohjelmille Aasiassa, eli Lähi-idässä, Etelä-Aasiassa, Keski-Aasiassa, Pohjois- ja Kaakkois-Aasiassa sekä Tyynenmeren alueella, luomalla niitä vastaavat erilliset budjettikohdat; katsoo, että tällainen yhdenmukaistaminen voitaisiin ja tulisi tehdä ennen vuoden 2022 talousarviomenettelyä;

34. korostaa, että tarvitaan riittävästi rahoitustukea sekä jäsenvaltioilta että Euroopan puolustusrahastolta, jotta voidaan asteittain määritellä EU:n yhteinen puolustuspolitiikka ja lisätä EU:n turvallisuutta ja strategista riippumattomuutta; korostaa lisäksi tarvetta parantaa Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja innovointia, mikä voi edistää kasvua ja työpaikkojen luomista, sekä tarvetta parantaa toimintavalmiutta ja operatiivista tehokkuutta lisäämällä ponnisteluja yhteisten siviili- ja sotilasvoimavarojen kehittämiseksi;

Vuoden 2022 talousarvion erityiset ja monialaiset kysymykset

35. odottaa, että ennen vuoden 2022 talousarvion hyväksymistä otetaan käyttöön monivuotista rahoituskehystä koskevan paketin koko potentiaali, ja aikoo seurata tiiviisti aikaansaadun sopimuksen kaikkien osatekijöiden täytäntöönpanoa; muistuttaa, että vuosi 2022 on ensimmäinen vuosi, jolloin sovelletaan monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen 5 artiklan mukaisia ohjelmakohtaisia mukautuksia, jotka koskevat muun muassa uudesta sakkoon perustuvasta mekanismista rahoitettavien EU:n lippulaivaohjelmien määrärahoja;

36. huomauttaa vakavista viivästyksistä kaudella 2014–2020 EU:n ohjelmien ja rahastojen täytäntöönpanossa ja toteaa tämän koskevan erityisesti yhteistyössä hallinnoitavia ohjelmia ja rahastoja; kehottaa jäsenvaltioita nopeuttamaan näiden ohjelmien täytäntöönpanoa, jotta ei vaaranneta vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen alaisten uusien EU:n

ohjelmien sekä EU:n elpymisvälineestä rahoitettavien ohjelmien oikea-aikaista käynnistämistä; on huolestunut riskistä, että monivuotisen rahoituskehyksen uusien ohjelmien täytäntöönpano viivästyy entisestään, koska jäsenvaltioiden on ensin noudatettava elpymis- ja palautumistukivälineen hyvin tiukkaa täytäntöönpanoaikataulua;

37. pitää lisäksi valitettavana, että monivuotinen rahoituskehys hyväksyttiin myöhään, ja toteaa, että tämän viivästyksen seuraukset tuntuvat monivuotisen rahoituskehyksen koko kauden ajan; korostaa, että näin ollen kaikkien EU:n lippulaivaohjelmien käynnistäminen sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja digitalisointistrategian rahoitus viivästyivät merkittävästi; edellyttää näin ollen, että varmistetaan kaikin mahdollisin toimin, että kaikki uudet EU:n ohjelmat ovat täysin toimintakykyisiä vuonna 2022; palauttaa tässä yhteydessä mieliin vuoden 2021 talousarviota koskeviin yhteisiin päätelmiin sisältyneen parlamentin, neuvoston ja komission yhteisen lausuman covid-19-kriisin vaikutuksiin puuttumisesta, jossa todetaan, että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä kriisin eniten koettelemiin talouden aloihin, kuten matkailualaan ja pk-yrityksiin, sekä ihmisiin, joihin kriisi vaikuttaa eniten;

38. odottaa lisäksi, että vuoden 2022 talousarvioon otetaan riittävästi maksumäärärahoja sekä uusiin ohjelmiin että aikaisempien ohjelmien loppuun saattamiseen, erityisesti kun otetaan huomioon odotettua suuremmat maksutarpeet koheesion ja maaseudun kehittämisen alalla, ja että varmistetaan, että unionin talousarvio tarjoaa tarvittavan taloudellisen kannustimen; aikoo päättäväisesti ehkäistä kaikki tulevat maksukriisit, jollainen muun muassa edellisen monivuotisen rahoituskehyksen alussa koettiin, ja aikoo tätä varten seurata hyvin tarkasti maksattamatta olevien sitoumusten määrää; kehottaa komissiota esittämään viipymättä lisätalousarvioesityksen aina kun sitä pidetään tarpeellisena, jotta voidaan lisätä maksumäärärahoja EU:n ohjelmien nopeuttamiseksi entisestään;

39. tähdentää, että EU:n elpymisväline tulee vahvistamaan unionin talousarviota merkittävästi vuonna 2022, sillä vähintään 60 prosenttia sen kokonaismäärärahoista sidotaan eri ohjelmissa kyseisen vuoden loppuun mennessä; painottaa, että parlamentti seuraa tiiviisti EU:n elpymisvälineen yleistä täytäntöönpanoa ja että erityistä huomiota kiinnitetään elpymis- ja palautumistukivälineen valvontaan; on kuitenkin huolissaan tämän välineen mukaisten lainanotto- ja lainanantotoimenpiteiden käynnistymisen viivästymisestä, koska uusi omia varoja koskeva päätös, jonka mukaisesti nämä toimenpiteet hyväksytään, ei ole vielä voimassa; painottaa siksi, että jäsenvaltioiden on ratifioitava omia varoja koskeva uusi päätös kiireellisesti, jotta elpymisen oikea-aikainen vaikutus ei vaarannu tulevien sukupolvien vahingoksi;

40. huomauttaa, että etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöön ottamiseksi nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen aikana on oikeudellisesti sitova ja että se on kirjattu toimielinten väliseen sopimukseen, ja vahvistaa olevansa vahvasti sitoutunut tähän prosessiin; korostaa, että unionin vuoden 2022 talousarvio muodostaa sillan tämän etenemissuunnitelman ensimmäisen ja toisen vaiheen välillä; kehottaa erityisesti neuvostoa käynnistämään pohdinnat viipymättä heti kun komissio antaa hiilidioksidipäästöjen tullimekanismiin ja digitaaliveroon sekä EU:n päästökauppajärjestelmään (EU ETS) perustuvia uusia omia varoja koskevat lainsäädäntöehdotukset, jotta päätös voidaan tehdä 1. heinäkuuta 2022 mennessä; odottaa lisäksi, että tiiviimmän yhteistyön puitteissa toteutettavaa finanssitransaktioveroa koskevat keskustelut saadaan menestyksekkäästi päätökseen vuoden 2022 loppuun mennessä, minkä jälkeen komissio voi esittää ehdotuksen uudeksi omaksi varaksi; huomauttaa tässä mielessä, että täytäntöönpanon on oltava sujuvaa, jotta uudet omat varat kattavat vähintään EU:n elpymisvälineen pääoman ja korkojen takaisinmaksuun liittyvät menot;

41. korostaa lisäksi, että veropetokset, verovilppi ja veronkierto vaikuttavat kielteisesti EU:n talousarvioon ja kansallisiin talousarvioihin; kehottaa tehostamaan koordinointia verotuksen alalla, jotta voidaan suojella EU:n ja kansallisia tulolähteitä;

42. painottaa unionin erillisvirastojen keskeistä roolia operatiivisen tuen ja asiantuntemuksen tarjoamisessa, jotta varmistetaan EU:n toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttaminen vaikuttavalla tavalla; muistuttaa, että virastoilla on oltava asianmukainen henkilöstö ja riittävät määrärahat, jotta ne voivat hoitaa velvollisuutensa täysimääräisesti ja saavuttaa parhaat mahdolliset tulokset; painottaa, että virastojen tehtävät kehittyvät poliittisten painopisteiden mukaisesti ja että uudet vastuualueet edellyttävät uusia määrärahoja;

43. painottaa, että pilottihankkeet ja valmistelutoimet ovat arvokkaita välineitä, joilla testataan uusia toimintapoliittisia aloitteita ja luodaan perusta tuleville unionin toimille; aikoo siksi ehdottaa poliittisten painopisteidensä mukaista pilottihankkeiden ja valmistelutoimien pakettia; kehottaa komissiota varmistamaan, että talousarviossa hyväksytyt pilottihankkeet ja valmistelutoimet pannaan täytäntöön täysimääräisesti, oikea-aikaisesti ja yhteistyössä parlamentin kanssa ja että niille annetaan enemmän näkyvyyttä niiden vaikutuksen maksimoimiseksi;

25. maaliskuuta 2021

44. kehottaa komissiota ottamaan vuoden 2022 talousarvioesitystä laatiessaan asianmukaisesti huomioon tässä päätöslauselmassa esitetyt parlamentin poliittiset ja talousarviota koskevat painopisteet; on kuitenkin valmis hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla olemassa olevaa joustoa ja muita monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa ja varainhoitoasetuksessa vahvistettuja säännöksiä, jotta voidaan vahvistaa keskeisiä EU:n ohjelmia vuoden 2022 talousarviossa ja vastata asianmukaisesti muun muassa covid-19-terveyskriisiin ja elpymisprosessiin liittyviin kiireellisiin tarpeisiin; vaatii tässä yhteydessä hätätilanteen tukivälineen oikea-aikaista aktivointia sekä monivuotisen rahoituskehyksen erityisrahoitusvälineiden, kuten Euroopan globalisaatiorahaston, käyttöönottoa, jotta voidaan antaa taloudellista tukea aina kun sitä tarvitaan;

o

o o

45. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle.